

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 oktober 2020 over het proefproject Vlaamse toelidingscommissie wat betreft de uitwerking ervan
- Definitieve goedkeuring

Er werd bij wijze van proef in elke provincie een Vlaamse toelidingscommissie (VTC) geïnstalleerd die het takenpakket van de provinciale evaluatiecommissie en de regionale prioriteitencommissie combineert. Uit de eerste resultaten blijkt dat de VTC positief onthaald wordt en de gewenste effecten bereikt. Teneinde de continuïteit van de dossierbehandeling te garanderen, een grondige evaluatie van de VTC door te voeren en een gemotiveerde beslissing te nemen over het vervolgtraject, wordt gevraagd om het proefproject te verlengen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
BELEIDSVELD: Personen met een beperkin

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Hierbij vinden de leden van de Vlaamse Regering het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 oktober 2020 over het proefproject Vlaamse toelidingscommissie wat betreft de uitwerking ervan

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr 2021/362 van 1 oktober 2021.

De Vlaamse Regering hechtte op 29 oktober 2021 haar principiële goedkeuring aan het voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 oktober 2020 over het proefproject Vlaamse toelidingscommissie wat betreft de uitwerking ervan (VR 2021 2910 DOC 1203/1 en DOC 1203/2; PV 2021/58 – punt 0012).

Het ontwerpbesluit werd voor advies aan de Raad van State voorgelegd. De Raad van State formuleerde aanbevelingen in het advies 70495/1, gegeven op 15 december 2021. Hieronder wordt aangegeven op welke wijze gevolg wordt gegeven aan de geformuleerde opmerkingen.

De Raad van State is van oordeel dat de in de aanhef van het besluit aangehaalde decretale bepaling (in het bijzonder artikel 16 van het decreet persoonsvolgende financiering) noch enig andere bepaling rechtsgrond bieden voor het ontwerpbesluit.

Niettemin wordt het opportuun geacht om de werking van de Vlaamse toeleidingscommissie bij wijze van proef verder te kunnen zetten en wel om navolgende redenen.

Zoals reeds gesteld bij het nemen van het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 oktober 2020 over het proefproject Vlaamse toeleidingscommissie wat betreft de uitwerking ervan was de samenvoeging van de PEC en RCP en van de belangrijke inzichten die volgden uit het congres van de zomer van 2019 over de evaluatie van persoonsvolgende financiering. Tot dusver worden aanvragen voor een persoonsvolgend budget beoordeeld door twee commissies met name de PEC die oordeelt over de aanwezigheid van een handicap en de RPC die de dringendheid van de vraag naar een persoonsvolgend budget beoordeelt. Deze werkwijze verlengt voor de cliënt onnodig de duur van de aanvraagprocedure. Daarom werd er na het congres beslist werk te maken van de integratie van de twee commissies: één enkele commissie die in één beweging over de vraag tot erkenning van de handicap en de prioriteit van de toekenning van een persoonsvolgend budget kan oordelen. De samenvoeging van de commissies zou de lengte van het aanvraagtraject voor de cliënt met minstens anderhalve maand reduceren.

Met de uitbraak van Covid-19 kwam de operationalisering van de fusie van beide commissies onvoorzien en noodgedwongen in een stroomversnelling. Het VAPH was bij de aanvang van de Coronacrisis verplicht op zeer korte termijn voor de beide commissies om te schakelen naar digitaal vergaderen. Met het besluit van de Vlaamse Regering van 8 mei 2020 tot aanpassing van administratieve procedures en termijnen in de regelgeving van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin door de uitbraak van COVID-19 en tot wijziging van artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2020 tot subsidiëring voor tijdelijke managementondersteuning inzake crisisbeheer bij een COVID-19 uitbraak in residentiële voorzieningen in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, werd ook voor de sector personen met een handicap voorzien in een aantal afwijkingen van de administratieve procedures. Zo kon er tot 17 juli 2020 tijdelijk met een verminderde samenstelling van PEC- en RPC-commissieleden worden gewerkt. Op die manier werd getracht om een achterstand in dossierbehandeling bij beide commissies maximaal te vermijden. Tegelijkertijd dienden ook de multidisciplinaire teams (MDT's) zich optimaal aan te passen aan een nieuwe, veilige manier van werken. Zo kon er tijdelijk maximaal gebruik gemaakt van telefonische informatieverzameling bij cliënten. Kantoor- en huisbezoeken werden zeker in de eerste fase zo veel als mogelijk vermeden. De termijnen om documenten in verband met de aanvraag in te dienen werd verlengd met de duur van de periode van civiele noodsituatie. Dit alles heeft er toe geleid dat er een grote achterstand ontstond bij de MDT's en bij de afhandeling van de vragen naar een persoonsvolgend budget. Er werd een terugval vastgesteld in het aantal dossiers met meer dan 30% in vergelijking met dezelfde periode in 2019. De noodmaatregelen namen een einde op 18 juli 2020. Sindsdien merken we ook opnieuw een forse toestroom van het aantal dossiers die nog moeten behandeld worden door de commissies. Om hieraan het hoofd te kunnen bieden, werd het noodzakelijk geacht om tijdig, proactief de nodige maatregelen te nemen om de werking van de commissies te optimaliseren. Belangrijk om ook te vermelden, is dat het digitaal vergaderen ertoe leidde dat een behoorlijk aantal commissieleden afhaakten. Sommigen konden zich niet of onvoldoende vinden in de nieuwe, digitale manier van werken: digitaal ipv fysiek vergaderen, digitaal of telefonisch hoorrecht van cliënten ipv 'fysiek' hoorrecht. Anderen, vaak "anciens" onder de commissieleden, haakten af omdat zij niet beschikten over de juiste digitale tools of vaardigheden.

De Raad van State kan geen rechtsgrond voor het ontwerpbesluit vinden in het decreet persoonsvolgende financiering. Niettemin werd bij het ontwerpbesluit maximaal uitgegaan van wat het decreet persoonsvolgende financiering in het bijzonder artikel 16 bepaalt over het prioriteren van vragen naar een persoonsvolgend budget. De oprichting van een provinciale evaluatiecommissie is niet expliciet vastgelegd in een decreet maar is gestoeld op artikel 8, 1°, van het decreet van 7 mei 2004 dat aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid verleent om nadere regels vaststellen betreffende de criteria, de voorwaarden, de gevallen, de bedragen, de organisatie, de erkenningsnormen en de subsidievoorwaarden o.a. inzake de aanvraag tot ondersteuning, de indicatiestelling en de toewijzing;

Het decreet persoonsvolgende financiering (artikel 16) bepaalt dat “*de Vlaamse Regering een procedure vaststelt om te bepalen welke meerderjarige personen met een handicap prioritair een budget voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning toegekend krijgen. ...*”

De Vlaamse Regering bepaalt de minimale inhoudelijke en procesmatige criteria voor de prioritering van de dossiers en houdt hierbij rekening met de resultaten van een analyse van de niet-ingevulde nood aan zorg en ondersteuning, vermeld in artikel 3, derde lid.

De Vlaamse Regering kan in elke provincie een regionale prioriteitencommissie oprichten die tot taak heeft om een zorgvraag, overeenkomstig de richtlijnen die door het agentschap zijn vastgesteld, te erkennen als prioritair te bemiddelen. De Vlaamse Regering bepaalt de maximale termijn, de nadere samenstelling, opdrachten van de regionale prioriteitencommissie en de beroepsprocedure en kan in dat kader nadere taken toekennen aan het agentschap.”

Met het proefproject Vlaamse toeleidingscommissie (VTC) blijft de prioritering van vragen naar een persoonsvolgend budget een opdracht van een externe commissie. De VTC dient te prioriteren conform de criteria die door de Vlaamse Regering zijn bepaald. De VTC wordt regionaal georganiseerd in die zin dat er in elke provincie een VTC wordt opgericht die oordeelt over de vragen van inwoners van de provincie waarvoor ze bevoegd is. De samenstelling en werking van de VTC is sterk geënt op de samenstelling en werking van de regionale prioriteitencommissies die in 2016 werden opgericht. De commissie is samengesteld uit externe leden die worden benoemd als professionele deskundige of ervaringsdeskundige en uit deskundige ambtenaren. Als gevolg van het feit dat de VTC niet alleen moet oordelen over de dringendheid van een vraag naar een persoonsvolgend budget maar tevens de opdracht krijgt om te oordelen over de aanwezigheid van een handicap moet er op worden toegezien dat de nodige deskundigheid aanwezig is om hierover te oordelen en wordt bijkomend de aanwezigheid van personen met bepaalde diploma's zoals arts of psycholoog vereist.

Gelet het feit dat op dit ogenblik de vierde golf van besmettingen met Covid 19 een ongeziene omvang aanneemt lijkt het niet van goed bestuur te getuigen de regeling nu stop te zetten.

Tot slot kan er aan herinnerd worden dat het ontwerpbesluit nog steeds maar voorziet in een proefproject en dus een tijdelijke regeling die afloopt op 31 december 2023.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het proefproject van de Vlaamse toelidingscommissie (VTC) wordt voor een periode van twee jaar ie tot 31 december 2023 verdergezet, in afwachting van de resultaten van de evaluatie en een standpuntbepaling inzake het vervolgtraject. De modaliteiten zoals opgenomen in het Besluit van de Vlaamse Regering van 16 oktober 2020 over het proefproject Vlaamse toelidingscommissie worden ongewijzigd verdergezet.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELLEN

Artikel 1 past artikel 30 aan zodat het besluit verder in werking blijft tot 31 december 2023.

Artikel 2 Het ontwerpbesluit treedt in werking op 31 december 2021 teneinde de continuïteit van de dossierbehandeling te garanderen.

Artikel 3 en 4 behoeven geen commentaar.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Hiervoor verwijzen we naar de Nota aan de Vlaamse Regering gehecht aan de principiële goedkeuring op 29 oktober 2021..

B. ESR-TOETS

Het ontwerp van besluit vereist geen ESR-Toets.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Hiervoor verwijzen we naar de Nota aan de Vlaamse Regering gehecht aan de principiële goedkeuring op 29 oktober 2021..

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Hiervoor verwijzen we naar de Nota aan de Vlaamse Regering gehecht aan de principiële goedkeuring op 29 oktober 2021.

4. VERDER TRAJECT

Het ontwerp van besluit wordt gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 oktober 2020 over het proefproject Vlaamse toelidingscommissie wat betreft de uitwerking ervan;
- 2° te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 oktober 2020 over het proefproject Vlaamse toelidingscommissie wat betreft de uitwerking ervan te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

Wouter BEKE